

Kristina Kallas
Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee
Munga 18
50088, Tartu

Teie 14.04.2025 nr 8-1/25/1703; HTM/25-
0382/-1K

Meie 16.06.2025 nr 2-3/1567

**Nõuded statsionaarse õppega üldhariduskooli
õppe- ja kasvukeskkonnale määruse eelnõu
kooskõlastamine**

Austatud Kristina Kallas

Täname kaasamast ning tunnustame, et kooli ligipääsetavuse käitluses on lisaks koolihoones toimuvale pööratud tähelepanu ka sellele, kuidas laps iseseisvalt kooli kohale jõuab. See lähenemine on kooskõlas strateegiaga Eesti 2035+ ning ligipääsetavuse rakkerühma soovitustega. Palume eelnõu täiendamise ajal mõelda ka järgnevatele aspektidele seoses laste võrdsete võimalustega koolikeskkonnas.

1. **Soovitame küsida arvamust ka puuetega inimeste huvikaitse organisatsioonidelt**, näiteks Eesti Puuetega Inimeste Kojalt.
2. **Soovitame kaaluda, kas oleks mõistlik ligipääsetavuse ehituslikud nõuded koondada ehitiste ligipääsetavuse määrusesse.** Osad paragrahvid (nt bussipeatused, pinnakatted, wc-d ja pesuruumid) kattuvad temaatika ja detailsuse osas osaliselt praegu Kliimaministeeriumis menetlusel oleva [ehitiste ligipääsetavuse määrusega](#), mis hõlmab kõiki avalikus kasutuses olevaid ehitisi, sh koole. Praegu kehtib määrus „[Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele](#)“. Ehitiste nõuete koondamine ühte kohta võiks aidata hoida ära vastuolud, topelt-reguleerimise ning lihtsustaks nõuete praktikasse viimist ja järelevalvet. Kliimaministeeriumis menetluses oleva määruse teemal on kontaktisik Kaido-Allan Lainurm. Samas tunnustame ligipääsetavuse temaatika lõimimist haridusvaldkonna määrusesse, kuhu see samuti sobib ja vajalik on. Tuleb valida lahendus, mis garanteerib õpilastele parima võimaliku keskkonna.
3. **Palume selgitada, kuidas § 4 lg 1- s on arvestatud nii lastega, kes soovivad kohe pärast tunde koju minna, kui ka nendega, kes jäävad pikapäevarühma või koolimajas asuvasse huvitegevustesse.** Koolist kaugemal elavatele lastel on vaja samu võimalusi arenguks, kui teistele. Koolibussi kasutavad õpilased, kes elavad kaugemal, kus pole ühistransporti ning võib-olla ka vanematel pole võimalik lapsi ringi sõidutada. Kui koolibussi graafik on ebasobiv, võivad need lapsed jääda ilma ligipääsust sotsiaalelule, huviharidusele, spordile aga ka näiteks järele aitamise tundidele. Kui aga lükata kojusõidu aeg väga hiliseks, võtaks see osadel lastel võimaluse piisavalt puhata ja kodus aega veeta. Kuidas on mõeldud korraldada nii, et kõigil lastel oleks olemata oma elukohast ja vanemate liikumisvahenditest võimalik lisaks koolis käimisele ka pikapäevarühmast, järele vastamistest, sotsiaalsetest

tegevustest ja huviharidusest osa võtta. Samas ei saa sundida pikalt peale tunde koolis olema neid lapsi, kes soovivad koju minna.

4. **Palume selgitada, mida § 4 lg 4 mainitud bussipeatused praktikas tähendavad.** Praeguses sõnastuses tundub, et maapiirkondades koolibussi peatused ei pea pakkuma kaitset otsese päikese, sademete ja tuule eest, sisaldama pinki, koolibussi graafikut ega olema valgustatud. Lastel on kohustus aastaid iga ilmaga koolis käia, kusjuures lastel pole sõnaõigust ei kodu asukoha, kooli asukoha ega transpordiviisi osas. Koolibussi kasutamine pole lapse isiklik valik vaid tuleneb elukohast, mistõttu on tõenäoliselt ainuke variant koolikohustuse täitmiseks. Seega on ta bussipeatuses sundseisus peaaegu iga päev ja iga ilmaga. Laste, sh puuetega laste ligipääsetavusele tuleb erilist tähelepanu pöörata, sest lapsed ei saa ise oma õiguste eest seista. Koolilapsed ei peaks ootama bussi näiteks põldude vahel maantee ääres, kus puudub igasugune vari kuumade päikese või lörtsituise eest, kus ei saa istuda ning on pool aastat koolimineku ajal täiesti pime. Ühistranspordipeatuste kavandamisel on võimalik rajada vähe kasutatavatesse kohtadesse peatusi, mis pole sisuliselt muud kui peatuse liiklusmärk aga see pole sobilik koolilastele, kel puudub kooli minemiseks muu alternatiiv. Seega teeme ettepaneku mõelda, milline oleks üheselt mõistetav sõnastus. Näiteks, kas koolibussi peatuskohtades peavad olema olema mingid kindlad koolilastele vajalikud elemendid, et tagada ligipääsetavus, ohutus ja turvatunne või on praegu eelnõus mainitud põhimõtted kuidagi viidatud, mis võimaldaks järelevalvet teha. Soovitame lugeda [laste ligipääsetavuse uuringut](#) (lk 28, 75) ja [ligipääsetavuse rakkerühma lõppraporti](#) (lk 46), kus käsitletakse laste probleeme seoses ühistranspordiga.
5. **Palume selgitada, kuidas on tagatud puuetega laste ligipääs koolitranspordile, sest eelnõust ei tule see välja.** Ligipääsetav koolitransport hädavajalik, et lapsed iseseisvalt ja julgelt hakkama saaksid ning puuetega lapsed saaksid koolis käia. Oluline on tähelepanu pöörata laste ajutistele ja püsivatele, füüsilistele kui ka vaimsetele eripäradele. Näiteks peaksid ka väikesed lapsed saama normaalse pingutusega ja käsipuust hoides bussi siseneda ja välja astuda, ilma et peaksid kukkumist kartma. Lapsed peavad saama aknast välja näha ning turvavarustust kasutada. Arvestades, et suur osa kooliajast on pime, on vajalik peatuste korrektne teadvustamine visuaalselt ja auditivselt, et laps ei tunneks ärevust õiges kohas maha mineku pärast. Kinnihoidmiskohad ja nupud peavad olema lastele mugaval kõrgusel. Info peab olema arusaadav. Koolibussi kujundus peab olema piisavalt kontrastne nägemispuudega inimeste jaoks ning bussi peab saama siseneda liikumispuudega, sh abivahenditega nt ratastooliga. Tuleb arvestada, et liikumisabivahendi kasutamine peab olema võimalik alati, mitte ainult ette tellimisega. Vt [laste ligipääsetavuse uuringus](#) (lk 28, 75) käsitletakse probleeme seoses ühistranspordiga. [Ligipääsetavuse rakkerühma lõppraportis](#) (lk 46) on kirjas „Ligipääs kooli algab sinna viivast teekonnast, sh koolitranspordist, mille hankimisel on seni olnud peamiseks kriteeriumiks hind. Seetõttu on enamik Eestis kasutatavaid koolibusse ligipääsmatud ehk astmetega sisenemisega ning nii ei ole liikumise erivajadustega õpilastel võimalik koolitransporti kasutada. Samuti on oluline tellitava koolitranspordi ohutus (turvavööd, piisava suurusega bussid, seisukohtadeta sõit jms) ning peatuskohtade ohutus, sh ratastooliga sõitjatele (kas on ligipääs bussipeatusesse, kas on tagatud ohutus ja piisav ruum bussi ootamiseks jms). [...]“ [Ligipääsetavuse rakkerühma lõppraportis](#) (lk 49) antakse soovitus, et koolibussid peaksid olema madala sisenemisega.
6. **Palume selgitada, kuidas on tagatud kooli maa-ala ligipääsetavus puuetega inimestele.** Nii ajutise kui ka püsiva erivajadusega õpilased, personal ja lapsevanemad peavad saama koolis ja kooli maa-alal takistusteta liikuda. Lastele on see eriti vajalik, et nad saaksid võrdselt vahetundides liikuda ja sotsialiseeruda. Näiteks, et ka ratastoolis laps saaks kooli mänguväljakul käia.
7. **Ettepanek korrektsemaks sõnastuseks:** § 5 lg 4 „Kooli maa-alal peab liiklemine olema korraldatud turvaliselt, arvestades eelistades jalakäijaid ja erinevaid liikumisvahendeid.“ Liikluskorralduse planeerimisel mõeldakse alati erinevatele liikumisviisidele ja turvalisusele, mistõttu praegune sõnastus ei anna planeerijale konkreetset

eesmärki. Lapsed on põhiliselt jalakäijad ning kasutavad kooli-hoovi ka vahetundides õues jala liikumiseks. See ala peab olema planeeritud nii, et jalakäijate (kõige haavatavamate liiklejate) turvalisus on alati tagatud. Kõikide teiste liikumisvahendite kasutamine peab arvestama sellega, et jalakäija ohutus on prioriteet, millele järeleandmisi ei tehta. See on vajalik muuhulgas selleks, et laste endi liikumisvahendid ei tekitaks ohtu kaasõpilastele. Tänapäevane ruumiplaneerimine prioritseerib jalakäijat. Muidugi on kooli ümbruses ka teisi liikumisvahendeid aga liikluskorraldus peab lähtuma nõrgimast osalejast. Koolihoovis peab olema turvatunne, mugavus liikuda, mängida, mitte kogu aeg üle öla jälgida, et keegi otsa ei sõidaks. Seetõttu palume sõnastada konkreetne eesmärk, et jalakäijad on prioriteet. Jalakäijate eelistamine ei välista teiste liikumisvahendite liikumist kooli territooriumil. Samaga seab see enamuses olevad, kuid ohustatud jalgsi või ka abivahendiga (nt ratastooliga) liikujad eelisseisundisse. Seletuskirja selgitus „Säte on tarvilik kuna üha levinumaks on muutunud erinevate kergliiklusvahendite kasutamine ning kooli maa-alal võib liikuda ka autosid, koolibuss või muid sõiduvahendeid.“ jätab liikumiskorralduse lahendamise põhimõtted ebamääraseks. Pakutud ettepanek on liikumise korraldamiseks sobivam. Lause lõpp „...ja erinevaid liikumisvahendeid“ kas ära jätta või täiendada järgmiselt: „...ja arvestades erinevaid liikumisvahendeid“.

8. **Palume selgitada, kuidas tagatakse koolis õpilastele piisav vajalik puhkeala.** Võrdluseks, lasteaedadel on nõutud õppetöö kui mänguruumi olemasolu aga selles eelnõus tunduvad puuduvat lastele puhkamise ja sotsialiseerumise võimalused. [Laste ligipääsetavuse uuringus](#) (lk 41) toodi välja, et lapsed tunnevad puudust kohtadest, kus vahetunni ajal saab puhata, vaikuses olla, suhelda või isegi lihtsalt istuda. Lapsed tihti lukustatakse klassiruumidest välja ning neil ei ole koridorides olemise kohti, pinke ega vaiksemaid nurki. Seetõttu veedetakse aega nt wc-des, trepikodades vms kohtades. § 6 lg 2 peame oluliseks, sest akustikat toodi [laste ligipääsetavuse uuringus](#) erinevates kontekstides probleemina välja. Näiteks, et müra häirib tundides keskendumist (lk 41, 50) ja vahetunnis puhkamist (lk 41). Toodi näiteid ka olukordadest, kus ruumi akustika tõttu on lastel keelatud vahetunnis rääkimine või nad saavad kehva akustilise lahenduse tõttu karistada (lk 43, 45).
9. **Palume selgitada, kuidas on tagatud praktiline ligipääs esmaabivahenditele.** Eelnõus § 6 lg 8 ütleb, et need peavad olema erivarustusega ruumides ning spordisaalides. Erivarustusega õpperuumid käesoleva määruse tähenduses on labor, füüsika- ja bioloogia/keemiaklass, tehnoloogiaõppe/praktilise õpetuse klass ja õppekõök. Praktikas peaksid esmaabivahendid olema kiiresti leitavad ja kättesaadavad ilma korruste vahel liikumiseta ja eriklasse või võtmeid otsimata. Eriklasside ja võimla ukSED on tavaliselt lukustatud, kuid vahetunnis koridorides olevatel inimestel võib ikkagi olla kiiresti esmaabivahendeid vaja. Siis peaks hakkama võtit otsima ja võib olla korruste vahel liikuma. Liikumispuudega õpilasele või ka õpetajale võib see olla väga keeruline ning kulutab palju aega.
10. **Soovitame pädeva asutuse arvamust küsida keemialabori ohutusnõuete osas,** sest märkasime, et § 7 lg 1 nimetab keemialaboris kätepesu võimalust, kuid ei maini laborites tavalist silmapesudušši ega avariidušši.
11. **Pöörame tähelepanu vastuolule sõnastuses:** § 8 lg 2 seletuskirjas kirjeldatakse, et menstruaalhügieeni vahendid peavad olema privaatselt kättesaadavad, kuid samas võivad olla kättesaadavad ka ainult kooli tervishoiutöötajalt küsides. Siin on vastuolu, sest tervishoiutöötajat ei pruugi alati kohal olla, või ta võib olla hõivatud teiste õpilastega, mistõttu noor, kellel on kiiresti hügieenitoodet vaja, ei pruugi seda kätte saada või siis saab selle nii, et peab endale tähelepanu tõmbama. Hügieenivahendid võiks alati privaatselt kättesaadavad olla ning lisaks ka tervishoiutöötajalt võimalik küsida (kui näiteks wc-des asuv varu on otsas).
12. **Soovitame lisaks hügieeniruumide visuaalsele privaatsusele, mõelda ka akustilisele privaatsusele ja privaatsusele laiemalt.** § 8 lg 3 on seatud nõuded wc privaatsusele, mis on tervitatav. Privaatsuse puudumine võib osadel inimestel päädida tualetis/pesemas käimise vältimisega, mis võib tekitada terviseprobleeme. Näiteks kui ei julgeta teiste kuuldes end kergendada, bideedušši kasutada, teistega koos dušši all käia või piisavalt tihti

mentstruaalhügieenivahendeid vahetada. Mitme kabiiniga wc-des ja pesuruumides toimub ka rohkem kiusamist, sest seal pole alati täiskasvanute järelevalvet. [Laste ligipääsetavuse uuringus](#) (lk 44, 77) tuuakse välja tualettruumide ligipääsetavuse probleemina nt privaatsuse puudumine, kiusamine ja disain. Võrdluseks toome näiteks Paides Hillar Hansoo Põhikoolis on wc-d privaatsed kõige vajaliku varustatud üksikkabiinid, mille uksed avanevad koridori, mistõttu on need paremini ka täiskasvanute järelevalve all. Privaatsusega seostuvadki ka sooneutraalsed üksikud tualettruumid ja pesuruumid, kus saab näiteks teisest soost isiklik abistaja puudega last aidata. Häbelikele, kiusatavatele või ka näiteks seksuaalvägivalda kogenud õpilastele võib olla kehalise kasvatus tunnist osa võtmisel abiks privaatse riietus- ja pesuruumi valimise võimalus. Siinkohal tasub rõhutada, et ligipääsetavaks kujundatud wc-d ja pesuruumid ei tohiks olla piiratud ligipääsuga (nt lukust avamine taotlusel ja/või põhjendamisel), vaid olema kasutatavad igal ajal ja liigset tähelepanu tõmbamata (ei saa nõuda, et laps põhjendaks vajadust privaatsuse järele seksuaalvägivalla trauma tõttu või peaks avaldama muud terviseinfot).

13. **§ 8 Palume selgitada, kuidas on tagatud puuetega õpilastele hügieeniruumide ligipääsetavus.** See haakub Kliimaministeeriumis menetlusel oleva ehitiste ligipääsetavuse määruse eelnõuga. Palume jälgida, et vajadused saaksid kaetud aga ei tekiks topelt-regulatsiooni.
14. **§ 11 lg 9 Palume selgitada, mille alusel on min/max temperatuurivahemikud valitud.** Nõustume seletuskirjas toodud infoga, kuid puudub põhjendus, mille põhjal on just see temperatuurivahemik valitud. Palume lisada viited allikatele, mis kinnitaks, et need on laste heaolu ja õppeedukust arvestades optimaalsed. Koolide temperatuuri mõju laste tervisele ja õppeedukusele on palju ja mitmekülgsest uuritud, sh see on aktuaalne seoses kliimamuutustega (Nt: [Progress in thermal comfort studies in classrooms over last 50 years and way forward - ScienceDirect](#) ; [Heat and Learning | Harvard Kennedy School](#)). Küsimust tekitavad piiripealsed stsenaariumid, näiteks: Vähekindlustatud perest laps (kel pole kõige külmakindlamad riided ja jalanõud) peab 2,9 km läbi lörtsi kooli kõndima, siis sisuliselt 8 h istuma paigal 19-kraadises ruumis ja siis uuesti läbi lörtsi koju kõndima. Selle käigus võib päris suur külmakadu tekkida, kui lapsel pole võimalik koolis (ega võib-olla ka kodus) päriselt sooja saada. Teistpidi näide, kui tuleb suvel sama teekond päikese käes läbida ja siis 28-kraadises ventilatsioonita klassiruumis õppida, sh peaks laps osalema ka kehalise kasvatus tunnis. Kui koolis pole võimalik end jahutada võib lapsel (aga ka kooli töötajatel) tekkida kuumarabandus. Regionaalhaigla traumakeskuse lehel on kirjas, et kuumarabandus on raske haigus suremusega kuni 80% ([Ülekuumenemine | Traumakeskus](#)). [Laste ligipääsetavuse uuringus](#) mainiti temperatuuri mõju lastele erinevates kontekstides (lk 28, 31, 44, 50, 114). Ebamugavustunne või mure tervise pärast võib muutuda ligipääsetavuse probleemiks nii lastele kui õpetajatele.
15. **§ 11 lg 8 Palume põhjendada õhuniiskuse min/max vahemike valikut.** Välja toodud nädala suhteline õhuniiskus 25% tähendab, et talveperioodil on lubatud pidevalt väga madal õhuniiskus (palju madalam optimaalsest vahemikust), mis seletuskirja kohaselt sisuliselt rikub laste silmi ning teeb nad vastuvõtlikuks põletikele. On öeldud, et need numbrid on ka varem kehtinud aga kas see on ka tänapäevane lahendus? Kuivusest kipitavad silmad, tihti levivad viiruhaigused või hallitussseentest tekkinud allergilised reaktsioonid võivad tundides osalemist ja koolitöö tegemist nõrgema tervisega lastel häirida või tuua kaasa rohkem tervislikel põhjustel puudumisi.
16. **Palume kaaluda määruksesse PÕS §19 lg 5 mainitud põhjendatud puudumiste lisamist, et võimaldada need nii kooli kui ka lapsevanema otsusel.** PÕS § 19 lg 5 kohaselt võib määrukses sätestada ilmastikuolud, mille puhul on õpest puudumine põhjendatud, ja õpilaste ohutu koolijõudmise tagamise nõuded, kuid seda pole määrukses tehtud. Eestis käivad lapsed koolis üldiselt iseseisvalt. Arvestades temperatuuri kõikumisi ca -30 kuni + 30 kraadi aasta jooksul, kliimamuutustest tulenevaid ekstreemsusi, erinevaid kooliteede ja koolimajade olusid ning laste isiklikke ja tervise eripärasid, tuleks võimaldada ka lapsevanematel otsustada,

milliste olude korral laps koolist koju jätta. Ühest küljest saab direktor otsustada kogu koolipere eest aga tuleks arvestada ka individuaalseid erinevusi, riske ning riskitaju. Laps ei peaks olema sunnitud minema kooli oludes, mida lapsevanem peab ohtlikuks või, et sellistes oludes tekiks põhjuseta puudumine. Näiteks 08.04.2025 oli uudistes lugu USA-st, kus ekstreemsete ilmaolude ajal ei jäetud koolis kontaktõpet ära ja laps hukkus kooliteel tulvavees ([Mom remembers 9-year-old son who died in Kentucky floodwaters while walking to school bus stop - ABC News](#)).

17. **Palume mõelda, kas laste turvalisele koliteele mõeldes oleks vaja suunata koolipidajat ja koolipere tegema koostööd laste õiguste kaitsmiseks avalikus ruumis ning kuidas see toimuda võiks.** Näiteks, et koolipidaja ja kooli direktor on soovi korral kaasatud kooli ja sellega funktsionaalselt seotud avaliku ruumi lahenduste väljatöötamisse, pidades silmas laste ligipääsetavust ja muid vajadusi iseseisvaks koolis käimiseks. Kohalik omavalitsus seisab laste koolitee ligipääsetavuse eest. [Laste ligipääsetavuse uuringus](#) (lk 76) on öeldud: „Avalikus ruumis liikudes ja liigeldes on suurimad pingekohad laiemalt seotud küsimusega, kellele on avalik ruum mõeldud ja kas lapsel on selles kohta. Kas lapsega on avaliku ruumi disainis arvestatud“. Meie teada ei ole praegu laialt levinud laste õiguste kaitse ruumilahenduste väljatöötamises. Edusamme on näiteks looduskaitse või kohati ka puuetega inimeste õiguste kaitse organisatsioonide kaasamises ruumilahenduste väljatöötamisse. Lapsed ei saa ise enda eest seista, mistõttu tuleb täiskasvanutel laste huvikaitse roll täita. Ruumiloomes eest vastutavad põhiliselt kohalikud omavalitsused, kes on ka põhilised koolipidajad. Seega oleks lihtne KOV-is olemasolevat teadmist ehitamise ja laste vajaduste kohta ühildada. Seetõttu palume mõelda, kas koolipidaja esindaja ja kooli direktor võiksid olla soovi korral kaasatud kooli ja kooliteega seotud ruumilahenduste väljatöötamisse. Määrusesse lisamine annaks võimaluse neil soovi korral ise küsida kohta laua taha, kuhu neid võib-olla pole varem kutsutud või kust neid püütakse tõrjuda. Planeeringu koostamisel toetab planeerimisseadus kaasatavate ringi laiendamist vastavalt soovile olla planeeringu koostamisse kaasatud. Kooliga seotud avaliku ruumi ning koolitee ruumilahenduste väljatöötamine ei toimu aga sageli planeerimisseaduse vaid ehitusseadustiku kohaselt projekteerimistingimuste andmise kaudu ning liikluskorralduse muutmise liiklusseadustiku kohaselt. Projekteerimistingimuste andmist korraldab kohalik omavalitsus ning see võib toimuda läbi avaliku menetluse, kuhu on mõistlik kaasata kooli esindajad. Sisult sarnane on ka liikluskorralduse muutmise kaasamise põhjendus. Võib-olla on vaja seada KOV-idele selge ootus seista laste koolitee ligipääsetavuse eest ruumilahenduste väljatöötamisel. See omakorda jõustaks KOV-e läbirääkimistel riigi- ja erasektori arendustega seoses ning aitaks näiteks lapsevanematel KOV-idele meelde tuletada oma kohustusi laste huvidega arvestamisel. Laste õiguste kaitsel on vaja täiskasvanute initsiatiivi ka seetõttu, et lapsed ei pruugi osata paremat tahta, sest neil pole vastavaid teadmisi ega võrdlusmomenti. [Laste ligipääsetavuse uuringus](#) lk 39 kirjutatakse „Eraldi tähelepanu tahame juhtida ka sellele, et noorema vanuserühma lapsed ei oska teatud füüsilise keskkonna aspekte vestluse käigus mõtestada, aga osalusvaatlusega näeb uurija, et need kohad on siiski problemaatilised. Näiteks ei rääkinud Anna (7 a, vene keel, Tallinn) kordagi ise sellest, et tal oleks koolimajas uste avamisega probleeme. Kui Anna aga koos uurijaga koolimaja peal ringi käis, tuli mitu korda ette seda, et uurija pidi aitama lapsel uksi avada, sest ise laps seda lihtsalt ei jaksanud.“
18. **Palume kaaluda, kas sarnaselt lasteaedadele oleks vaja nt § 6 lg 3 kirjeldada ootused kooli puhkealale, selgitades, et mõeldud pole tühja põrandapinda vaid tundidele vaheldust pakkuvat kohta, kus saab päriselt puhata.** § 6 lg 3-ga on määratud, et õpperuumi pindala peab olema vähemalt 2 m² iga õpperuumi korraga kasutava põhikooli õpilase kohta, kuid puudub puhkamiseks ja riietumiseks vajalik ruumivajadus. [Laste ligipääsetavuse uuringu](#) (lk 76) on välja toodud, et ruumipuudus (sh puhkealad, rõivistu) on domineerivaks probleemiks, mis põhjustab koolihoonetes füüsilisi takistusi (trügimised, ummikud), aga mõjutab lapsi ka emotsionaalselt (nt. räägitakse kurnatusest, väsimusest, kiusamisest). Kui klassiruumid vahetunni ajaks lukustatakse on vaja lastele tagada ka piisavalt suur puhkeala ning piisavalt palju puhkekohti, kus saab vastavalt soovidele aktiivsemalt või vaikselt puhata.

19. Palume selgitada, kuidas on Eesti koolides lahendatud laste koolipinkide ergonoomika.

Arvestades kui suure osa ajast veedavad lapsed koolipingis istudes, on vaja mõelda koolipinkide ergonoomilisele disainile ja mugavusele. Võrdluseks näiteks täiskasvanud kontoritöötajad ei peaks tänapäeval normaalseks, kui nad oleks sunnitud 8 tundi päevas istuma ebamugaval ja oma kasvule mittevastaval puupingil. Laste jaoks on see praegu veel normaalsus. Kui täiskasvanud saavad ebamugavat töökohta vahetada, siis lastel kooli osas valikuvõimalus puudub. [Laste ligipääsetavuse uuringus](#) (lk 77) tuuakse lastele ebamugavaid toole probleemina välja.

20. Palume selgitada, kuidas on tagatud õpilastel võrdsed võimalused osaleda õppetöös digitaalselt. Perioodidel, mil saab/peab õppima ainult veebi vahendusel, kuidas on tagatud kõikide laste osalemine? Näiteks, et kõigil oleks olemas vajalikud tehnilised võimalused (internet, arvuti) ning ka e-õppekeskkond ja õppematerjalid oleks neile ligipääsetavad. Hetkel avaliku teabe seadus kohustab, et avaliku sektori veebilehed peavad vastama digiligipääsetavuse nõuetele kuid § 32 lg 6 p2 kehtestab erandi koolidele ja koolieelsetele lasteasutustele (va üldinfo avaldamine). See tähendab, et nägemispuudega õpilased, personal ja lapsevanemad ei pruugi saada õppematerjalidele iseseisvalt ligi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo

majandus- ja tööstusminister

Krista Erg-Scacchetti
5662 8067 krista.erg@mkm.ee